

کاربردهای مدل اعتبارسنجی، مدیریت پرتفوی اعتباری و قیمت‌گذاری وام

حسن سبزواری^۱
ایمان نوربخش^۲
محمد امیدی نژاد^۳

چکیده

سه عامل اصلی در ایجاد زیان اعتباری در مدل‌های مختلف مؤثر است که این عوامل عبارتند از: احتمال قصور مشتری، نرخ زیان در صورت قصور (LGD)^۴ و میزان اکسپوزر یا مانده تسهیلات. بنابراین در زمینه ریسک اعتباری، ابتدا لازم است که بانک اقدام به اخذ اطلاعات مالی و غیرمالی مشتریان خود کند، آنگاه از طریق مدل طراحی‌شده اعتبارسنجی به ارزیابی احتمال قصور در پرداخت مشتریان بپردازد. از طریق مدل اعتبارسنجی موسسه مالی قادر خواهد بود نه تنها در مورد اعطاء یا عدم اعطاء تسهیلات تصمیم‌گیری کند، بلکه قادر است با توجه به ریسک ارزیابی‌شده نرخ وام، نوع و میزان وثیقه مشتری، دوره و شرایط بازپرداخت اقساط و میزان نظارت بر مشتری را تعیین کند. همین‌طور از طریق این مدل، بانک قادر خواهد بود مدیریت بهتر پرتفوی وام‌های خود و در نتیجه کاهش ریسک اعتباری را دنبال کند و با محاسبه ریسک پرتفوی و میزان ارزش اعتبار در معرض خطر^۵ (یا حداکثر زیان)، از ورشکستگی بانک جلوگیری کند. در ابتدای این مطالعه تجربی، بر اساس مدل اعتبارسنجی داخلی بانک کارآفرین، مدل مدیریت پرتفوی با هدف محاسبه همبستگی قصور مشتریان و تخمین میزان زیان پرتفوی بانک ارائه می‌شود. همچنین مدل قیمت‌گذاری وام با توجه به سایر عوامل ریسک (همچون احتمال قصور، وثیقه، همبستگی قصور بین مشتریان مختلف) و بر پایه مدل بازل^۶ ارائه می‌شود.

کلمات کلیدی: ریسک اعتباری^۷، اعتبارسنجی^۱، مدیریت پرتفوی اعتباری^۲ و قیمت‌گذاری وام^۳.

^۱ کارشناس ارشد مدیریت ریسک بانک کارآفرین
^۲ مدیر ریسک بانک کارآفرین
^۳ عضو هیأت علمی مؤسسه عالی بانکداری ایران

^۴ Loss Given Default
^۵ Credit VaR
^۶ Basel II
^۷ Credit Risk